Marafkó László

Meccs

Éltes a könyökére támasztott fejjel nézte a murván igyekvő hangyákat. Virgonc – nevét meghazudtoló módon – élvezte az utolsó napsugarakat.

Éltes monologizált. „Tudod, én ötvennyolc és hatvankettő között jártam gimnáziumba. Volt egy tanárunk, harsány, kicsit cinikus figura. A padsorok között mindig sétált, megjegyzéseket tett a srácok külsejére, amit röhögések kísértek, kommentálta a napi történéseket, míg kinn, a katedra mellett a felelő izzadtan próbált kipréselni magából valamit. Történelmet tanított, eleresztve a füle mellett a tankönyv szövegeit, bár a magáét nemigen árulta el. Egyszer, teljesen váratlanul azt mondta: 'Hát milyen ország az, ahol nem kapni WC-papírt'. Akkor éppen azt nem lehetett, máskor mást. Kenyér, hús már inkább volt, nem úgy, mint az ötvenes évek elején, amikor jegyrendszer meg sorban állás. Az osztályban megfagyott a levegő: akkoriban ilyesmiért pár év kijárt volna. Háber előttem ült, az apja maszek lakatos volt, láttam, hogy megmerevedik a nyaka, ha valakinek, most neki nem szabad még csak szemvillanással sem jeleznie, hogy mennyire egyetért. Otthonról nyilván tudta, miről nem nyilvánítható véleményt. Mert a mondat éppen provokáló szándékkal is elhangozhatott, habár tanárunk cinizmusa azért vagányságot is leplezhetett. A nagyszünetben néhányan óvatosan felidéztük a mondatot. Hornyánszky, akinek ügyvéd volt az apja, körülnézett, aztán halkra fogva annyit mondott: 'Tudjátok, hogy a felesége, kinek a barátnője? A megyei első titkár nejének… Hát ennyit a bátorságról.' Aztán több szó nem is esett. Hát ily korban éltem én e földön."

Virgonc feje visszatért alaphelyzetébe, kinyitotta a szemét. Talán feleannyi idős lehetett, mint Éltes.

„Akkor most ezt hallgasd meg. A feleségem viszi a kisebbik gyerekünket az iskolába, elsős a srác. Még jó az idő, az udvaron nagy a nyüzsgés. Egy kissrác vágtat be a kertkapun, elzúg az egyik csinos tanárnő mellett, futtában rácsap a fenekére, 'Szia, tanár néni!' Az érintett vérvörösen megpördül, a srác már arrébb, mögötte épp az igazgatónő, zavart mosollyal: 'Pajkos kisgyerek!' Hát ennyi. Illetve annyi, hogy mit gondolsz, kinek a fia volt. Na, nem mondom meg neked, mert a Magas Méltóság még dühbe jönne… Szóval, akkor egy-egy?"

„Hogy lenne egy-egy?" Éltes arrébb rúg egy kavicsot.

„Hát neked akkor így, most amúgy" – mondja meglepődve Virgonc.

„Kettő nulla" – így az idősebb.

„Már hogy a… nullába?” – mondja Virgonc bosszúsan. – És kinek a javára?”

„Természetesen a labdabirtoklóknak” – és Éltes kinyújtózik, majd karkörzésbe kezd. „Persze, csak a História játékvezetője szerint.”

A feltámadt ember

Egy „vak” cím a kezemben. Régi osztálytárs adta meg, hogy az osztálytalálkozóra segítsek felkutatni régi, az országban szétszóródott társakat. Akit keresek, ötven éve nem láttam. Megviselt bérház, kapucsengő, bemutatkozom. A mondat közepén becenevemen szólítanak, s mondják, hova menjek. Lihegve fel az emeleteken, a lépcsőházban vár. Megöleljük egymást. Ő a feltámadt ember, hiszen vagy húsz éve halottnak mondták a szülővárosunkban, ahol egy iskolába jártunk.

„Tudod, hogy vagy negyvenöt éve egyszer találkoztunk? Még egymásra is néztünk, de te továbbmentél” – mondja. Elszégyellem magam, mire vigasztalni kezd. Akkor egyetemista voltam Pesten, nemrég kerültem oda, ő meg dolgozni jött, s egy locsolókocsi kabinjából észrevett a körúton. Én nem emlékszem a pillantásra, ő meg nem állíthatta félre a vízsugarat lövellő böhöm járművet.

Negyven éve tehát elmosott minket az idő, s most meg feltámasztotta őt a jószándék. Valami célja ennek is van. A velünk célba vett szándék – talán maga az élet értelme.